

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2019

VIII. volební období

Pozměňovací návrh

Ing. Dany Balcarové

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

(sněmovní tisk č. 483)

Vládní návrh zákona, kterým se mění č. 383/2012 Sb., o podmínkách obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, se mění takto:

V části první v čl. I novelizační bod 19 nově zní:

„19. V § 7 odst. 4 se slova „, 2 a 3“ nahrazují slovy „a 2“ a za slovo „není-li“ se vkládají slova „tímto zákonem“.“.

Platné znění § 7 odst. 4:

(54) Výnos z dražeb povolenek podle odstavců 1, ~~2 a 3~~ a 2 je příjmem státního rozpočtu, a není-li **tímto zákonem** stanoveno jinak, je účelově vázán na dodatečné financování činností vedoucích ke snižování emisí skleníkových plynů, na podporu inovací v průmyslu, na opatření, jejichž cílem je zvýšit energetickou účinnost včetně výstavby a rekonstrukce soustav zásobování tepelnou energií, snižování energetické náročnosti budov a zvyšování účinnosti užití energie v průmyslu a energetice, na podporu vědy a výzkumu v oblasti efektivního

nakládání se zdroji, na podporu úspor energie na straně spotřebitelů, na adaptační opatření, na plnění mezinárodních závazků České republiky a rozvojovou pomoc v oblasti ochrany klimatu, na náklady spojené s fungováním a správou Evropského systému obchodování a správou rejstříku a na podporu výzkumu, vývoje, výroby a zavádění vhodných technologií a akcí vědecko-technického rozvoje v oblasti snižování emisí skleníkových plynů z dopravy, zejména z civilního letectví.

Odůvodnění:

Se zřetelně se oteplujícím klimatem, které celosvětově způsobuje anomálie v běžných přírodních cyklech, v ČR se projevujících např. suchem ohrožujícím velké plochy lesů i výnosy zemědělské produkce, roste důležitost transformace ekonomiky a co nejrychlejšího snižování emisí skleníkových plynů. Evropská strategie Čistá planeta pro všechny usiluje v souladu s loňskou zprávou Mezivládního panelu OSN pro klimatickou změnu o udržení oteplení pod 1,5 °C oproti předindustriálnímu průměru, což vyžaduje rychlou akci jak ve snižování používání fosilních paliv, tak v hledání jejich alternativ a budování související infrastruktury. Tento přechod musí být nejen rychlý, ale i spravedlivý, tj. bez neúměrného zatížení nízkopříjmových skupin.

Riziko ad hoc přesměrování

Znění novely přináší riziko, že by výnosy z aukcí povolenek bylo možné ad hoc přesměrovat od boje s klimatickou změnou a ostatních aktivit vyjmenovaných v § 7 odst. 4, na něž jsou primárně určené, na jiné výdaje státního rozpočtu jakýmkoliv jiným zákonem, včetně např. zákona o státním rozpočtu. Touto cestou by bylo možné dále snížit zastropování zanesené v samotném zákoně č. 383/2012 Sb., což by mohlo nepředvídatelným způsobem ovlivnit na něj navázané typy podpory.

Hrozba chybějících prostředků v už běžících programech

Čerpání programu Nová zelená úsporám roste. Po přijetí akceleračních opatření v říjnu 2018 se žádosti v oblasti rodinných domů v letošním roce předpokládají na 2,5 mld. Kč ročně či více. Druhá vlna akceleračních opatření, které vláda schválila ve změně dokumentace programu v červenci 2019, mj. předpokládá alokaci 200 mil. Kč na velmi potřebné garanční schéma za renovační úvěry pro zvýšení dostupnosti vůči níže příjmovým skupinám vlastníků rodinných domů. Postupně lze tedy v oblasti rodinných domů očekávat čerpání ve výši 3–4 mld. Kč ročně. Dále je v plánu z programu od roku 2022 podporovat také energeticky úsporné renovace bytových domů na celém území Česka, což bude také znamenat potřebnou alokaci ve výši 2-3 mld. Kč ročně. Další čerpání ve výši asi 0,6 mld. Kč ročně je plánováno v oblasti dofinancování renovací vládních budov. Dá se tedy předpokládat možnost efektivního čerpání na úrovni 5,6 - 7,6 mld. Kč.

Snaha o stabilitu příjmu

Vzhledem k proměnlivé ceně povolenek na trhu, která se projevila v posledních letech, existuje určitá míra nejistoty ohledně výnosů, což odpovědným ministerstvům ztěžuje nastavování programů podpory zavádění nízkouhlíkových technologií. Mimo jiné i tímto problémem byl motivován vznik Market Stability Reserve, která má za cíl zamezit náhlým propadům ceny povolenek, což se doposud daří.

Shrnutí

V této situaci by nebylo vhodné vystavit předvídatelnost tohoto příjmu a s ní i plynulost návazných programů a výzev riziku snadného převedení prostředků na jiné výdaje státního rozpočtu bez nutnosti novelizovat samotný zákon č. 383/2012 Sb.